

proměny

...broumovské Alejky

zpravodaj nadace **proměny**

květen 2010

5

Slovo z nadace

Na konci třiletého projektu se patří ohlédnout a podívat se, i když zatím jen s malým odstupem, na výsledek společného úsilí. Vydání zpravodaje o proměnách broumovské Alejky, které právě držíte v rukách, je poslední. Abychom do něj dokázali vměstnat všechny podstatné momenty, připravili jsme speciální, rozšířené vydání. Věříme, že si společně s námi rádi zavzpomínáte na uplynulé tři roky.

„Alejka v říši divů“. Originální komiks s titulem, který parafrázuje název světoznámého příběhu, jsme vydali na začátku roku 2009 s jedním hlavním cílem. Před plánovanou obnovou jírovcové aleje v parku, která měla začínat nepříjemně – kácením, jsme chtěli nastínit další pokračování broumovského příběhu ke šťastnému konci. A na něm se právě teď nacházíme; přibližně tři roky od doby, kdy se začal psát. Alejka i její obdivovatelé se po mnohých peripetích dočkali slibované proměny, příběh parku se samozřejmě píše dál.

U každého podobného projektu patří zřejmě k tomu nejtěžšímu uvěřit. Ztratit pochybnosti nad tím, že se jednou ideály promění v realitu. V případě broumovské Alejky se idea obnovy parku konkrétně zformulovala někdy v roce 2006, kdy Město Broumov přihlásilo svůj projekt do první grantové výzvy nadace PROMĚNY. Vítězství Alejky nad šedesáti jinými projekty a následně první architektonická studie napovídaly, že se myšlenka začíná uskutečňovat. I tak se v létě roku 2007, kdy se Alejka oficiálně stala projektem podporovaným nadací PROMĚNY, zdálo dosažení cíle v nedohlednu. Co vše se odehrálo na dlouhé cestě k uskutečnění broumovské PROMĚNY, si přečtete na následujících stranách. Nejen zavzpomínat na tři roky probíhající proměnu Alejky, ale především zažít něco nového a společně s ostatními odstartovat další etapu v životě broumovského parku bude navíc možné v sobotu 12. června. Slavnost parku Alejka bude symbolickým zakončením projektu, určena je všem příznivcům parků. Program slibuje spoustu zážitků jak pro milovníky kultury, tak pro sportovce, pro malé i velké, jednotlivce i rodiny. Tímto jsou všichni srdečně zváni.

Vybíráme z obsahu

- ▶ Alejka na cestě za PROMĚNOU
- ▶ Pozvánka na Slavnost parku Alejka
- ▶ Zapoj se! Anketa se soutěží
- ▶ Mapa parku Alejka s „návodem k použití“
- ▶ Náš park Alejka - můj svět
- ▶ Alejka & fakta

Nadace PROMĚNY

podporuje rozvoj veřejných prostranství. Pomáháme zakládat a udržovat městské parky, proměňujeme zanedbaná a opuštěná místa v prostor pro život, poskytujeme nové možnosti pro jejich využití, a motivujeme tak děti i dospělé k aktivnímu trávení volného času. Napomáháme utvářet kvalitní prostředí pro život ve městech.

Alejka na cestě za PROMĚNOU

Alegorický příběh o životě broumovského parku

„Prolog“: Zlaté časy

Alejka byla v dobách své největší slávy, tedy v 19. a první polovině 20. století vyhledávaným místem společenských setkání i aktivit obrozenec-kých spolků, v jejím prostoru byly postupně vybudovány ozdobné kašny, altány nebo pomníky zakladatele turnerského hnutí. Trvalá vzpomínka na její atmosféru je k nalezení v pamětech Aloise Jiráska, v letech 1863-1867 studenta zdejšího gymnázia.

„Kapitola první“: Chybějící péče

Poválečné období znamenalo počátek úpadku nejednoho veřejného prostoru v našich městech, dotkl se i Alejky. V druhé polovině 20. století byla sice původní alej nahrazena novou, výsadba však byla provedena v nestejných rozestupech a chyběla následná odpovídající péče o stromy i o celý park. Podoba Alejky se tak postupně propadala do neutěšeného stavu.

„Kapitola druhá“: Zlomový rok

Naděje na změnu v životě Alejky i jejich návštěvníků přichází v roce 2006, kdy se město hlásí do první grantové výzvy nadace PROMĚNY. Cílem je uspět v „soutěži“ a získat grant v programu PARKY. Alejce se to v konkurenci šedesáti dalších projektů daří jako jedině. Na scénu příběhu tak vstupují dvě zásadní postavy: Město Broumov a nadace PROMĚNY. Proměna Alejky k lepšímu se stává cílem jejich spolupráce.

„Intermezzo“: Alej(ka)štan

Jírovcová alej v horní části parku sice není to jediné, co vyžaduje obnovu, brzy se ale stává důležitým tématem celého projektu. Odborné posouzení všech stromů přináší nepříznivé závěry: většina jírovců je vážně poškozena a napadena houbovými chorobami. Alejka tak stojí před vážným rozhodnutím: částečná nebo kompletní obnova aleje? A pokud kompletní, měly by být znovu vysázeny jírovce nebo snad jiný druh stromů? Ke konečnému rozhodnutí na základě odborníkem navržených řešení je přizvána broumovská veřejnost. Její volba se zdá zcela jasná: vítězí srdeční vztah místních k tradici kaštanů.

„Kapitola třetí“: PROMĚNA 2007-2010

Projekt za podpory výjimečného grantu nadace PROMĚNY představuje vytvoření architektonického návrhu obnovy parku, zpracování všech etap projektové dokumentace, nezbytné kácení a probírku dřevin a samozřejmě stavební a zahradnické práce. Nejsou to však jediné „zátky“, které Alejka na cestě za novým vzhledem podstupuje. Nadační program NÁŠ PARK – MŮJ SVĚT po celou dobu pomáhá udržovat kontakt s místními – s lidmi, pro které nová Alejka vzniká především. Projekt se ke svému cíli dostává v květnu 2010.

„Kapitola čtvrtá“: Nová Alejka

Slavnost pořádaná 12. června přímo v prostoru parku je symbolickým zakončením cesty za proměnou a současně zahájením první sezóny nové Alejky. Přizváni jsou její přátelé a vůbec všichni příznivci parků. Na programu je mnoho inspirativních akcí a zážitků napovídajících, jak by mohl být park v budoucnu využíván.

„Epilog“: Budoucnost

Cesta za proměnou skončila, Alejka žije svůj život dál. To, jaký bude, napíše čas a především lidé. Návštěvníci Alejky se v následujících letech mohou těšit na nejrůznější akce, které pro ně připravuje Město Broumov.

„Hlavní hrdinka“: Alejka

Počátky nejstaršího veřejného parku v Broumově sahají do let 1814-1815, kdy bylo na bývalých městských parkánech vysázeno první stromořadí. Otcem myšlenky byl zdejší purkmistr Linde, investice představovala tři tisíce zlatých. Byly tak položeny základy budoucího parku i jeho pojmenování. Dominanta Alejky – promenádní prostor původně lemovaný třemi dlouhými řadami stromů – byl od počátku spojený s jírovci. Alejka zůstala kaštanům věrná do současnosti. Její území dnes představuje 2,6 hektarů.

Hra čísel

- 23,5 miliónů Kč je výše grantu nadace PROMĚNY, který pomohl obnovit park Alejka.
- 46 měsíců uplynulo od podání žádosti o grant do Slavnosti parku Alejka.
- 57 jírovců je vysázeno v nové aleji.
- 90 žáků ZŠ Hradební a studentů broumovského gymnázia pomohlo v říjnu 2009 vysadit novou alej.
- 3 nové lávky překlenují Liščí potok v prostoru parku.
- 5,8 metrů je vysoká lanová pyramida na dětském hřišti.
- 25 světel v pískovcové desce připomíná místo někdejší fontány.

Nadace PROMĚNY a Město Broumov srdečně zvou na

SLAVNOST PARKU ALEJKA

v sobotu 12. června, 14 - 19 hodin

Letní scéna v zajetí hudby a divadla

Do prostoru letní scény je soustředěna kulturní část Slavnosti parku Alejka. Po zahájení programu bude následovat dvouhodinové pásmo hudebních, tanečních a divadelních vystoupení. Vystřídají se v něm např. pěvecký soubor **Stěnavan**, hip-hopper **Petr Ptáček**, divadlo **Sou.Div.AB** s pantomimou nebo místní **Základní umělecká škola**. Ta pásmo zpestří vystoupením svých mažoretek a dechového souboru. Dvě divadelní vystoupení si připravili žáci sekundy **Gymnázia Broumov**. Závěr kulturního programu bude patřit divadelnímu spolku **Geisslers** a jejich představení „Křesťanské hodiny“, které zahrájí v barokních kostýmech a na chůdách. Hudba se na letní scénu vrátí kolem 18. hodiny, kdy začíná hrát jazzová kapela **Annabase**. Její vystoupení bude zakončením celé Slavnosti, přibližně kolem 19. hodiny.

Oživená historie parku Alejka

Studenti Gymnázia Broumov se v sobotu odpoleadne promění v průvodce historií. V dobových kostýmech provedou návštěvníky po devíti zastaveních, připomínajících známé i méně známé okamžiky z minulosti parku i samotného Broumova. Sraz zájemců o prohlídku je v 17 hodin u informační tabule na východním konci aleje.

KDY-CO-KDE v Alejce

- 14.00 až 16.30 – Zahájení slavnosti, kulturní část programu – letní scéna
- 14.00 až 18.00 – Volnočasové aktivity, soutěže – prostor celého parku
- 14.00 až 18.00 – Doprovodný program (výstava, promítání) – ZŠ Broumov Hradební, budova 2. stupně
- 17.00 – Oživená historie parku Alejka (dobová prohlídka parku) – sraz zájemců u informační tabule na východním konci aleje
- 17.45 – Vyhlášení výsledků soutěží a ukončení slavnosti – letní scéna
- 18.00 – Koncert Annabase – letní scéna

Pozn.: Změna programu vyhrazena, přímo na akci budou vyvěšeny plány parku s rozmístěním stanovišť a podrobnějším harmonogramem Slavnosti.

Land-art na louce

Zážitky nejen z oblasti výtvarného umění si odnesou účastníci dílny nazvané „všichni pro park“. Ta je postavená na principu land-artu a současně připomíná historickou tradici bělení prádla na dnešní tzv. sáňkařské louce. Jednotlivci i skupinky (rodinné nebo kamarádké) budou malovat „vlajku pro Alejku“ na předem připravené plátno, která na tuto akci věnovala společnost Veba – místní tradiční výrobce textilů. Z originálních vlajek se poté sestaví velký nápis Alejka čitelný i z protějšího svahu. Součástí výtvarné dílny bude soutěž o nejlepší vlajku, o vítězi rozhodnou sami návštěvníci Slavnosti.

Hraj si a vyhrávej

Už jste někdy zkoušeli žonglovat nebo bubnovat na africké bubny? Sport, netradiční volnočasové aktivity, zábava a soutěže o ceny tvoří stěžejní část programu červnové Slavnosti. V celém prostoru parku budou rozptýlena stanoviště, kde si budou moci návštěvníci od 14 do 18 hodin pod vedením zkušených instruktorů vyzkoušet např. **vysokou lanovou překážku**, **lukostřelbu**, **pétanque**, **žonglování** nebo **bubnování na djembe**. Místní Junák vás naučí **vázat uzly** jako připomínku tradice provaznictví, řemesla kdysi spojeného také s broumovskou alejí. Dosažené výsledky jedinců a týmů, jež se zapojí do soutěžního klání, budou vyhodnoceny po ukončení soutěží na všech stanovištích (tj. v 17.30). Před 18. hodinou v prostoru letní scény v aleji budou předány ceny vítězům. Zazní také závěrečné slovo ke Slavnosti a pozvánka na následující koncert Annabase, který celou akci zakončí.

Vzpomínej

V záplavě nejrůznějších zážitků určitě přijde vhod malé zastavení a zklidnění mysli. Podmínky vám k tomu poskytne doprovodný program Slavnosti, který připomene důležité momenty třiletého projektu. Výstava „sleduj proměny“ připravená nadací bude mít dvě části. První najdete přímo v parku, kde u několika fotopanelů můžete porovnat někdejší vzhled Alejky s tím dnešním. V přízemí budovy ZŠ Hradební nad parkem bude umístěna zbývající část výstavy o celém projektu a také samostatná výstavka žáků primy a sekundy Gymnázia Broumov na téma „život stromu“. Ta připomene obnovu jírovcové aleje v parku a akci „Zasad' strom... a pošli to dál!“ Obě výstavy doplní **promítání videodokumentu** o třileté proměně Alejky, který vytvářejí studenti broumovského gymnázia ze 3.A ve složení Tomáš Weissar, Marek Lichter, Jakub Chvíla a Zuzana Svobodová.

Zapoj se!

Anketa se soutěží

Všem, kteří chtějí vyjádřit své hodnocení obnovené Alejky a názor na její další využití, je určena anketa, kterou vyhlásují nadace PROMĚNY a Město Broumov. Vaše podněty a připomínky nás zajímají, prosíme vás tímto o zodpovězení připojených otázek. Vyplněnou anketu můžete odevzdat v sobotu **12. června přímo na Slavnosti parku Alejka ve stánku nadace PROMĚNY. Až do 30. 6.** je možné lístek odevzdávat v Infocentru Broumov nebo vhozovat do schránky u Městského divadla Broumov, příp. jej zaslat na adresu nadace PROMĚNY: Nad Krocínkou 55, 190 00 Praha 9.

Na 3 vylosované účastníky ankety, kteří uvedou kontakt, navíc čeká odměna.

1. Pocházíte z Broumova nebo blízkého okolí? (Zaškrtněte)

- ano
- ne

2. Sledovali jste projekt obnovy broumovské Alejky od začátku? (Zaškrtněte)

- projekt mne zajímal od samého začátku (tj. 2006/2007)
- o projektu vím, zajímal(a) jsem se o něj jen příležitostně
- o Alejce jsem se dozvěděl(a) jenom díky projektu
- Alejku jsem poprvé navštívil(a) až v rámci Slavnosti 12. 6. 2010

3. Proměna Alejky splnila mé očekávání na: (zaškrtněte)

- 100 % – líbí se mi a nemám zásadní připomínky
- 50 % – je to lepší než před obnovou, ale hodnotím průměrně
- 0 % – vůbec se mi nelíbí, jsem zklamaný/á

4. V případě potřeby doplňte hodnocení z předchozího bodu. (vepište slovy své připomínky)

.....

.....

.....

5. Jaké místo v parku navštěvujete nejčastěji? (zaškrtněte, příp. i více možností)

- promenádu v aleji (procházky, posezení na lavičce)
- sezení na schodišti z Máchovy ulice
- dětské hřiště
- sáňkařskou louku na pravém břehu Liščího potoka
- máchadlo (posezení nad potokem u mostku k dětskému hřišti)
- světelnou fontánu (místo bývalé vodní fontány ve svahu pod alejí)
- volnou herní plochu na levém břehu Liščího potoka
- jiné: (vepište slovy)

- parkem obvykle jen procházím

 zde oddělte

6. S jakou aktivitou nejčastěji spojíte svou návštěvu parku? (zaškrtněte)

- sport
- hra na hřišti
- posezení, klidná relaxace
- procházka
- setkání s přáteli
- výuka, poznávání
- parkem obvykle jen procházím

7. Uveďte jedno místo nebo prvek, které v obnovené Alejce hodnotíte jako nejzdařilejší: (vepište slovy)

.....

8. Co v parku vysloveně postrádáte? (vepište slovy)

.....

9. Co přejete parku Alejka do budoucna? (vepište slovy)

.....

V případě, že chcete být zařazeni do slosování o ceny, prosíme o vyplnění údajů níže, abychom případně mohli zajistit doručení vaší odměny. Jméno, příjmení a věk:

Adresa:

Telefon nebo e-mail:

Chcete být i dále informováni o projektech nadace PROMĚNY? (zaškrtněte a vyplňte)

- ano, e-mailem na adresu:
- ano, poštou na adresu:
- ne

Děkujeme za váš čas a zájem o park Alejka.

Vox populi před PROMĚNOU

Nostalgie, bezstarostné dětské zážitky, smutek, radost i očekávání – to vše se mísí v osobních vzpomínkách a přáních broumovských, kteří se o ně rozhodli podělit s ostatními v průběhu tříleté obnovy parku Alejka. Ať už to bylo v rámci akcí na podporu projektu, nebo na stránkách originálního Deníku parku Alejka. Na stránky posledního vydání zpravodaje jsme vybrali jen některé:

„První tajná cigareta, rande se školní láskou, důležité schůzky s partou kamarádů – dnes už jen vzpomínky při cestě s nákupem.“

„Alejku bych si představovala barevnou, veselou, hravou a plnou smíchu.“

„V parku Alejka jsem zažil své dětství, jak zlé, tak dobré časy, rozchody, ale i usmiřování, a proto na Alejku nezapomenu.“

„Těším se, až tam budou nové stromy a bude tam veselo.“

„Milá Alejko, přeji ti, abys byla tak krásná jako teď navždy.“

Více parků ve více městech!

Je vám sympatické posláním nadace PROMĚNY? Zto-žňujete se s myšlenkou rozvoje veřejných prostranství ve městech České republiky? Zapojit se a přispět tak našemu snažení můžete hned několika způsoby. Podporu nám vyjádříte už svou přítomností na broumovské Slavnosti parku Alejka. Zájem veřejnosti je pro nás důkazem, že naše činnost má smysl.

Nadace bude mít na broumovské Slavnosti vlastní informační stánek: přijďte, rádi vás uvidíme. Dozvíte se zde více o všech našich projektech, můžete si prohlédnout naše materiály, přihlásit se k odběru zpravodajství z nadace nebo podpořit proměny dalších parků zakoupením některého z našich propagačních předmětů (trička, samolepky, komiksu apod.). Tímto způsobem zároveň podpoříte **nadační sbírku „PRO-PARK“**. Prostředky získané ve veřejné sbírce budou vloženy do nadačních programů, jejichž cílem je rozvoj městských parků a jejich využívání veřejností. Další podrobnosti najdete na našich webových stránkách.

Park Alejka: „návod k použití“

informuj se
 Informační tabule je základním prvkem originálního infosystému 4P pro Alejku. Obsahuje základní faktografické údaje o historii parku i o její proměně uskutečněné v letech 2007–2010. Připojená mapa s piktogramy slouží jako trvalá inspirace k využití volného času v prostoru parku, směrová růžice poradí s orientací.

předved' se
 Letní scéna, přírodní amfiteátr, venkovní učebna... Zrekonstruované schodiště z Máchovy ulice nemá jenom funkci vstupu do parku. Kromě toho, že se z něj nabízí výhled na celou alej i park pod ní, jeho široké stupně slouží třeba i k posezení. Jako venkovní učebna je mohou využívat zdejší školy, společně s půlkruhovou letní scénou založenou na někdejší bastionu vytváří zázemí pro nej-různější kulturní akce.

relaxuj
 Obnovená jírovcová alej lemuje někdejší městské opevnění. První stromořadí bylo vysazeno už v letech 1814-1815, to současné pomohli v říjnu 2009 vysadit žáci ZŠ Broumov

Alejka versus pravidla

Ať už se necháte zlákat k některé z výše popsaných aktivit nebo návštěvu Alejky pojmete zcela individuálně, pamatujte, že mezi hlavní zásady pobytu ve veřejném prostoru, tedy i v parku Alejka, patří především ohleduplné chování jak vůči samotnému místu, tak i jeho ostatním návštěvníkům. Někdo sem přichází za sportem nebo zábavou, jiný chce relaxovat, nikdo by při tom neměl být omezován. Dlouhodobá udržitelnost parku je nejenom otázkou profesionální péče, ale také přístupu jeho uživatelů. Každý se může zasloužit o to, aby Alejka rostla do krásy. Podrobný návštěvní řád parku Alejka je součástí závazné Směrnice rady města č. 1/2010 (Návštěvní řád ploch veřejné zeleně ve městě).

hraj fér

Volná travnatá plocha se sloupky pro upnutí sítě vytváří předpoklady především pro přátelská utkání v míčových hrách. Určitě se zde ale najde dostatek místa také pro jedince vyznávající nezvyklejší druhy sportu a volnočasových aktivit jako jsou žonglování, diabolo, slack-line nebo pétanque. Děti školou povinné tu za hezkého počasí budou trávit hodiny tělocviku mnohem raději než v tělocvičně.

pojď si hrát

Nové hřiště pod Hotelem VEBA výrazně proměnilo vzhled pravého břehu potoka. Možnosti k vyřádkování malých i velkých nabízí především vysoká lanová pyramida. Zkratku na cestě ze Šalounovy ulice k hřišti představuje záladně zvlněná skluzavka. Složíte z hravých písmen v dřevěných lavičích název parku?

Hradební a studenti broumovského gymnázia. Větší počet nových laviček nabízí dostatek míst k relaxaci nebo třeba k přípravě na vyučování. Vzrostlé stromy za čas nabídnou příjemné posezení pod kaštanovými korunami.

poznej historii
 „Jiráskova lavička“, která je součástí originálního infosystému v parku, upomíná na studentská léta Aloise Jiráska strávená na zdejší gymnázium. Úryvek na lavičce pochází z jeho pamětí a zachycuje atmosféru místa před mnoha lety.

uhas žízeň
 Po celodenním sportování v parku jistě oceníte pítko umístěné hned zraje hlavní cesty alejí.

dej si rande v parku
 Nejen zamilovaným, ale všem, kdo touží po chvilce klidu a soukromí, může posloužit prostor bývalé fontány. Ta byla před proměnou Alejky už řadu let nefunkční. Protože nebylo možné obnovit původní zdroj vody, symbolickou připomínku původní funkce nyní po setmění představuje hra světel v pískovcové desce.

zaposlouchej se
 Široké stupně „máchadla“ jsou ideálním místem k posezení nad Liščím potokem. Klidné zručení vody zpeštěné hlasy dětí z blízkého hřiště mohou být příjemnou kulisou pro chvíle nad oblíbenou knížkou nebo jen v zajetí vlastních myšlenek. Nenechte se rušit.

jed's větrem o závod
 Alejka pokrytá sněhovou peřinou nenechá nikoho na pochybách: všichni místní ví, kam v zimě zamířit se sáňkami. Ti nejmenší zde mohou trénovat první nesmělé pokusy na lyžích. Dlouhá tradice posilovaná už několikaletou generací dala louce jméno, které přežívá i ta největší letní vedra. Podle historických pramenů byla louka v dávnějších dobách využívána pro bělení prádla.

osvěž se
 V letních měsících může rozlehlá louka posloužit jako místo pro piknik, opalování nebo pozorování života v trávě.

Náš park Alejka – můj svět

Už sám název nadačního programu NÁŠ PARK – MŮJ SVĚT napovídá, co je jeho obsahem. Všechny parky, jejichž proměny nadace podporuje, jsou světem jejich návštěvníků. Lépe řečeno světem, který obývají lidé s konkrétními potřebami a přáními, lidé, kteří mají s parkem společnou historii. Jím především mají PROMĚNY zlepšovat životní prostředí. Proto je do projektu přivítáme od samého počátku a snažíme se, aby se stali spoluvůdci proměny svého parku – svého světa.

Program v praxi

Místo: park Alejka, Broumov

Čas: 2007-2010

Připomeňme si, jaké akce se zapojením veřejnosti podpořily proměnu broumovské Alejky.

Veřejná prezentace je akce společná všem nadačním projektům. Cílem je na samém začátku seznámit místní veřejnost s chystanou PROMĚNOU, poprvé je také představen architektonický návrh. Veřejná prezentace Alejky se uskutečnila v říjnu 2007. Samotnému setkání s veřejností předcházela anketa, kde mohl své názory na obnovu parku sdělit každý Broumovák. Na dvou navazujících akcích mohli lidé debatovat s autory řešení rekonstrukce Alejky, zástupci města a nadace i vzájemně mezi sebou, mohli vznášet své připomínky a náměty k budoucímu využití parku.

Zvol alejový strom!

Už na podzim 2007 při setkáních s veřejností poprvé zazněla nutnost řešit v rámci obnovy Alejky samostatně také obnovu aleje v její horní části. Po předložení všech faktů a odborně podložených argumentů k jednotlivým možnostem obnovy aleje padla otázka ohledně volby druhu stromů pro novou alej. Dendrologem vytipované tři druhy, jež by mohly v Alejce vytvořit nové stromořadí – jírovec maďal, lípa srdčitá a třešeň ptačí (plnokvětý kultivar Plena) – byly postoupeny k veřejnému hlasování. Broumováci prokázali, že jejich vztah k jírovcům je skutečně srdečný. Za přispění veřejnosti tak bylo na jaře 2008 rozhodnuto o výsadbě nové aleje opět z jírovců.

Jaro broumovské Alejky

Rozhodování o druhu stromu na začátku roku 2008 bylo podpořeno několika dalšími akcemi, jež měly podrobně informovat o začínající rekonstrukci Alejky a upozornit na nutnost kompletní obnovy jírovcové aleje. Každý Broumovák bez ohledu na věk mohl vyjádřit svůj vztah k parku prostřednictvím literárně-výtvarné soutěže Příběhy z Alejky. Všechny práce byly poté nadací oceněny a zveřejněny na výstavě v broumovském DDM Ulita. Jak kdo toto téma zpracoval, si můžete připomenout na výstavě v rámci červnové Slavnosti parku Alejka. Tematiku rozvoje veřejné zeleně dále propagovaly dvě besedy s odborníky.

Cesta Alejkou

V průběhu roku 2008 se park Alejka připravoval na fyzickou proměnu. Poslední velkou akcí, kterou se Alejka na delší dobu rozloučila se svými návštěvníky před blížící se rekonstrukcí, byla říjnová akce nazvaná Cesta Alejkou. Zábavně-naučné dopoledne se soutěžemi pro malé i velké ukázalo na pestré možnosti trávení volného času venku v přírodě, informovalo o chystané přeměně Alejky a motivovalo k jejímu budoucímu využití.

Alejka v ríši divů

S ohledem na blížící se stavební práce v Alejce a především pak na úvodní nepřijemný zásah do vzhledu parku (káčení původní aleje) jsme od ledna 2009 připravili doprovodné akce pro veřejnost. Originální komiks ve vtipné zkratce vykresluje celý příběh Alejky od zahájení spolupráce s nadací, přes obnovu jírovcové aleje až po

otevření nového parku. Nyní v závěru projektu je možné posoudit, nakolik se skutečnost držela komiksu. Další výstava o projektu se tentokrát úzce zaměřila právě na stromy ve veřejném prostoru, jejich kácení a výsadbu.

Zasad' strom... a pošli to dál!

Poselství skryté v názvu další z akcí na podporu Alejky odkazuje mimo jiné na světoznámý příběh „muže sázejícího stromy“. Tak jako hrdina knížky Jeana Giona jsme se do sázení stromů pustili i my společně s broumovskými dětmi. V říjnu 2009 se Alejka dočkala nového stromořadí, vysadit jej pomohli žáci ZŠ Broumov Hradební a studenti Gymnázia Broumov. Na pohlednici, speciálně vydané k této příležitosti, mohly děti popsat čerstvě získaný zážitek, a poslat tak „stromové poselství“ dál nejen symbolicky. Každá ze tříd, které se říjnové výsadby jírovců zúčastnily, přivázala ke „svému“ stromu štítek s podpisy zúčastněných dětí.

Informace... a zase informace

Zásada poskytování aktuálních informací o proměně parku veřejnosti je v nadačních projektech uskutečňována za pomoci projektového zpravodaje. Oranžové Proměny broumovské Alejky vycházejí dvakrát ročně od podzimu 2007, kdy bylo „nulté“ vydání ještě součástí časopisu Proměny. Rozšířené číslo 5 je posledním. Pravidelné články o průběhu projektu se objevovaly také na stránkách měsíčníku Broumovský zpravodaj, na webu Naše Broumovsko, v denním tisku a samozřejmě na stránkách nadace i města.

To nejlepší nakonec?

Slavnost parku Alejka je zakončením projektu, ale také poslední z akcí v programu NÁŠ PARK - MŮJ SVĚT. Jak si broumovští užívají svůj svět, se můžete přesvědčit sami v sobotu 12. června. Červnová Slavnost ale zdaleka není poslední akcí, která se v proměně Alejky odehraje. Nový park, na rozdíl od zarostlé Alejky k pořádání nejrůznějších akcí přímo vybízí. V letech 2010-2012 navíc probíhá tzv. monitoring projektu, jehož součástí je nejenom městem řádně zajišťovaná péče o novou Alejku, ale také pořádání nejrůznějších akcí pro veřejnost, které podpoří další ohleduplné využívání nového parku.

S organizací uvedených akcí pomáhala řada broumovských dobrovolníků, všem za to patří poděkování.

Děti a mládež v roli dokumentaristů

Hned dva originální dokumenty o proměně parku Alejka vznikají v rukou nejmladší broumovské generace. **Deník parku Alejka** je živou kronikou, do které žáci ZŠ Broumov Hradební zaznamenávají, písmeně i výtvarně, jak se park měnil z původního zanedbaného stavu do současné upravené podoby. Paralelně studenti Gymnázia Broumov natáčejí **videodokument o Alejce**. Několik reportáží z akcí na podporu projektu odvysílala i Česká televize v rámci projektu Digináves, do nějž jsou studenti zapojeni. Oba jedinečné dokumenty, Deník i video, můžete shlédnout v rámci doprovodného programu Slavnosti parku Alejka.

Alejka & fakta

Přehled nejdůležitějších faktů a dat z průběhu projektu nemůže dostatečně vykreslit skutečnou proměnu parku Alejka. Přesto se na závěr patří stručně shrnout toho nejpodstatnějšího. Atmosféru nového živějšího parku je pak nejlépe zažít „na vlastní kůži“. Příležitost k osobní návštěvě se naskytá třeba právě v sobotu 12. června, kdy se koná Slavnost parku Alejka.

Jak šel čas s Alejkou

V roce 2006 se Město Broumov zúčastnilo grantové výzvy nadace PROMĚNY s projektem obnovy parku Alejka, v roce 2007 byl projekt vybrán jako vítězný. Na podzim 2007 se uskutečnila první veřejná prezentace projektu a architektonického návrhu. V průběhu roku 2008 byly postupně vypracovány všechny stupně projektové dokumentace k obnově Alejky, na začátku roku 2009 se uskutečnilo také výběrové řízení na dodavatele probírky a zmlazení dřevin. Navázal výběr dodavatele stavební části projektu a samotné práce na stavbě nové Alejky. Kolaudační souhlas byl vydán na začátku roku 2010, poslední úpravy v prostorách parku probíhaly ještě v první polovině tohoto roku.

Po celou dobu jsme v rámci programu NÁŠ PARK – MŮJ SVĚT pořádali společně s městem akce na podporu projektu se zapojením veřejnosti.

PROMĚNY pro Alejku

Nadace PROMĚNY poskytla městu Broumov na projekt obnovy parku Alejka grant ve výši téměř **23,5 milionů Kč** a kromě něj také průběžnou odbornou a komunikační podporu. Město Broumov přispělo na projekt částkou **7 milionů Kč**. Společnost Gardenline, s.r.o., dodavatel stavby, věnovala městu alejové stromy v hodnotě **600 tisíc korun**. Cena za stavební a zahradnické práce byla vyčíslena na 26,8 milionů korun včetně DPH, celkové náklady na projekt dosahují více než 31 milionů korun. Ještě v roce 2007 nadace poskytla městu Broumov příspěvek ve výši bezmála 97 tisíc Kč na vytvoření první architektonické studie, jež vznikla v rámci finálového kola grantového řízení. Další příspěvek nadace PROMĚNY, ve výši 200 tisíc Kč, se váže na vytvoření originálního informačního systému pro Alejku.

Dílo a jeho tvůrci

Na vytvoření nové Alejky se v průběhu tří let podíleli kromě **nadace PROMĚNY** a **města Broumov** především následující firmy a lidé: **AND, spol. s r.o.** (autor architektonického řešení parku); **Gardenline, s.r.o.** (hlavní dodavatel stavby); **Okrasné zahrady arboristika s.r.o.** (dodavatel kácení a zmlazení dřevin); **Broumovské stavební sdružení s.r.o.** (subdodavatel stavebních prací); **Mgr. A. Martin Janda** (výrobce informačního systému pro Alejku).

Poděkování dále patří ZŠ Broumov Hradební, Gymnáziu Broumov, DDM Ulita Broumov a všem dobrovolníkům, bez nichž by nebylo možné realizovat akce na podporu projektu.

Děkujeme všem, kdo se jakkoliv zasloužili o úspěšnou realizaci projektu, pomáhali Alejce na nesnadné cestě za proměnou a přispěli tak ke zlepšení prostředí města Broumova.

Infosystém 4P pro Alejku

Motto skrývající se za zkratkou „4P“ přibližuje zamýšlený princip infosystému iniciovaného nadací ve všech proměňovaných parcích: Pátřej a Poznávej Proměny Parku. Infosystém má totiž především inspirovat a pobízet k aktivitě a tvůrčímu poznání jedinečnosti místa. Alejka svým infosystémem připomíná mj. historické souvislosti – originálně zpracovaná „Jiráskova lavička“ odkazuje na studentská léta slavného spisovatele strávená na broumovském gymnáziu. Další z prvků obsahuje přehledný plánek nové Alejky a nabízí inspiraci pro trávení volného času v jejím prostoru, hravý detail je k nalezení u dětského hřiště. Vstupní práh vybízející k návštěvě parku pak najdete hned u hlavního vstupu. Vstupte, pátrejte a poznávejte s námi proměny parku Alejka!

PROMĚNA na pokračování 2010-2012

Obnova parku Alejka skončila, projekt ale ve skutečnosti pokračuje. Na samotnou rekonstrukci navazuje tzv. monitorovací období, ve kterém nadace sleduje péči o obnovený park a akce pro veřejnost, které je město povinno v parku zajišťovat. Za předpokladu dodržení smluvně daných podmínek může město získat další nadační podporu určenou na údržbu Alejky.

nadace proměny

Zpravodaj Proměny broumovské Alejky pro vás vydává nadace PROMĚNY se sídlem Vinohradská 1511/230, 100 00 Praha 10. Adresa kanceláře a redakce: Nad Krocínkou 55, 190 00 Praha 9. Více informací hledejte na www.nadace-promeny.cz. Redakce: nadace PROMĚNY. Fotografie: archiv nadace.

Grafika: Jiří Pros; ilustrace: Ema Prosová. Sazba a zlom, tisk: FPS Repro, spol. s r. o. Dotazy, náměty a připomínky zasílejte na info@nadace-promeny.cz nebo na adresu kanceláře nadace.